

1939

747

Selostus Pääjohtaja Rydin

lausunnosta lakivaliokunnassa 4/4 - 39.

vaan malmirikkaudet ovat niitä, joita ei pitäisi jättää
alttiiksi joutumaan vieraisiin käsiin. Ei puhtaasti ekonoomi-
selta kannalta, vaan kun sodan vaara on vienyt siihen, että on
otettu käytäntöön sellaisiakin malmeja, joita ennen ei tavoit-
teltu. Voisi aiheutua poliittisia selkkauksia, jos ne olisi-
vat vieraitten saatavissa. Vieraan sekaantumisen välttämiseksi
olisi ne pidettävä omina. Kiinteätä omaisuutta ja sellaista
mikä puolustuksen kannalta on tärkeää, on pidettävä omissa kä-
sissä. Piti tätä osaa laissa välttämättömänä. Mitä yleensä tu-
lee ulkomaalaisten osanottoon yhtiöissä, niin se on kokonaan
toinen asia. Ruotsissa ovat vieraat saaneet yhtiöissä melkoista
sananvaltaa, mutta meillä on kysymys enemmän teoreettisella as-
teella. Niissä 800 miljoonassa, jotka perusteluissa mainitaan
olevan kiinteimistöinä vieraisa käsissä, on ulkomaalaisten o-
suus ollut mahdollinen suurelta osalta valtion myötävaikutuk-
sella ja yhteistoiminnassa sen kanssa. Enqvist Oy Tampereella
myytiin hinnalla, joka oli korkea, jollainen maan taloutemme
kannalta on pikemmin eduksi kuin vahingoksi. Kehitys meillä
on mennyt siihen suuntaan, että ne yhtiöt, jotka aikaisemmin
ovat olleet ulkomaisen määräysvallan alaisina, ovat vähitellen
siirtyneet suomalaisten käsiin. Esim. Gutzeit ja Tornator yh-
tiöt ovat enää vain murto-osaltaan ulkomaalaisten käsissä.
Kemi yhtiö, joka aikanaan perustettiin ulkomaalaisten avulla,
on myöskin vähitellen kokonaan siirtynyt kotimaiseen omistukseen.
Kysymys ei siis meillä ole ollenkaan aktueli. Ulkomainen pako-

pääoma ei hakeudu tänne, siksi epävarma on meidän asemamme vieraitten silmissä. Ruotsissa ovat vapaaosakkeet olleet huomattavasti korkeammassa arvossa. Nyt taas ovat olot vieneet siihen, että ne ovat päinvastoin alhaisemmat, kun pääoma hakeutuu pois, etupäässä Amerikkaan. Esitetty aparaatti on aivan liian raskas käytännössä. Sellaiseen on ryhdyttävä vain erikoisissa oloissa, jolloin siihen on välttämätön tarve. Vaara ei ole tätä nykyä sellainen, että se olisi missään kohtuullisessa suhteessa siihen työhön ja vaivaan, mihin tämä johtaisi. Aina on kiehtämiseen mahdollisuuksia, vaikka oltaisiin kuinka tarkkoja. Esimerkiksi eri arvoisilla osakkeilla voidaan tehdä mitättömäksi lain tarkoitus. Muu osa kuin kaivoksia koskeva sietäisi siis vielä harkintaa. Tähän saakka on ollut etua, että ulkomaalaiset ovat tulleet mukaan talousyrityksiin. Sen kautta on saatu ulkonaista asiantuntemusta ja pääomaa aloille, joilla ~~emme~~ olisi itse pystyneet silloin oloissa selviytymään. Tarpeettoman suurilla rajoituksilla voi olla tuloksena, että meidän oikeuksiamme rajoitellaan toisissa maissa. Ne herättävät siellä vastatoimenpiteitä. Meillä ei ole tosin muissa maissa suuria intressejä. Kymi yhtiöllä on Englannissa kaksi paperitehdasta. Amerikassa on perustettu myyntijärjestö selluloosan myyntiä varten suomalaisena yhtiönä. Olisi sen vuoksi rajoituttava vain välttämättömimpään. Täällä on kuitenkin viime aikoina syntynyt uusia teollisuusyrityksiä ulkomaalaisten aloitteesta ja heidän pääomallaan, sellaisia, jotka on katsottava vaaranalaisiksi ulkomaalaisten käsissä, kuten esim. aseteollisuus. Esim. Tikkakoski on joutunut ulkomaalaisten käsiin ja pari muutakin pienempää asetehdasta on joutunut ulkomaalaisten kontrollin alaisiksi. Poliittisista syistä on tällaisiin tapauksiin harkittava rajoituksia. Mutta 90 % yhtiöistä ei tarvitse ehdotetun mu-

kaista rajoitusta, joten suunniteltu aparaatti on liioiteltu.

Meidän on helpompaa pitää yllä korkotasoa jos ulkomaalaisiakin on mukana taloudellisissa yrityksissä. Ulkomaalaisten tytäryhtiöt ovat hyödyksi. Niillä on palveluksessaan suomalaista työvoimaa ja ne maksavat huomattavia veroja, jota agentit eivät tee. Sulkeutuneisuus ei ole hyödyksi pitkälle eikä suhteissamme toisiin maihin.